

AK PARTİ KONGRE YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ KISIM GENEL ESASLAR

Amaç

Madde 1 - Bu Yönetmelik, ADALET VE KALKINMA PARTİSİ'nin tüm teşkilat kademelerinde yapılacak kongrelerle ilgili uyulacak usul ve esasları belirlemek ve bir araya toplamak amacıyla düzenlenmiştir.

Kapsam

Madde 2 - Bu Yönetmelik, Partinin; Genel Merkez, il, ilçe ve belde teşkilatları ve bunlara bağlı yan kuruluşlar organ seçimleri ile Büyük Kongre, il, ilçe ve belde delegelerinin seçimlerine ilişkin usul ve esasları kapsar.

Hukuki Dayanak

Madde 3 - Bu Yönetmelik AK PARTİ Tüzüğü'nün 160. maddesinin verdiği yetkiye dayanılarak düzenlenmiştir.

Tanımlar

Madde 4 - Bu Yönetmelikte geçen deyim ve kısaltmalardan;

SPK : 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanununu,

Parti : Adalet ve Kalkınma Partisi'ni,

Tüzük: Adalet ve Kalkınma Partisi Tüzüğü'nü,

Yönetmelik: Adalet ve Kalkınma Partisi Kongre Yönetmeliğini,

MKYK: Merkez Karar ve Yönetim Kurulunu,

MYK: Merkez Yürütme Kurulunu

Üye: Adalet ve Kalkınma Partisi üyesini,

Delege: Kongrelerde oy kullanma yetkisine sahip partili üyeleri,

Liste yöntemi: Asıl ve yedekleri belirtilmiş şekilde aday önerilerini ihtiva eden listelerden her birini,

Çarşaf liste: Adayların tamamının soyadına göre alfabetik sırada tek bir liste halinde yazılı olduğu listeyi,

Yan Kuruluş: Gençlik ve Kadın Kollarını,

ifade eder.

Bu yönetmelikte sözü geçen ve tanımlanmayan deyimler hakkında, ilgili mevzuatta yapılan tanımlar geçerlidir.

Kongre Kademeleri

Madde 5 – Kongreler, alt kademededen başlamak üzere ;

- a- Belde kongreleri,
 - b- İlçe kongreleri,
 - c- İl kongreleri,
 - d- Büyük Kongre,
- Olarak icra edilir.

Alt Kademenin Üst Kademe Kongresinde Temsili (Tüzük m: 51)

Madde 6- Üst kademe kongresinin yapıldığı tarihe göre, kongresi yapılmamış olmakla birlikte azami seçilmişlik süresi olan üç yıl dolmamış ise; alt kademe, var olan delegeleriyle üst kademe kongresinde temsil olunur. Ancak, yetkili makamca kongre tarihinin belirlenmiş olmasına karşın; belirlenen kongre takvim süresi içinde, kendi kademesinin kongresini yapmamış olan ilçe veya il teşkilatı, üst kademe kongresinde delege ile temsil olunamaz.

Kongre Delegeliğinin Süresi (Tüzük m: 39/4)

Madde 7- Kongre delegeliği, parti üyeliği devam etmek şartıyla, onu seçen kongrenin olağan toplantısına kadar devam eder. Delegelik sıfatı, kongre için azami süre olan üç yılın sonunda sona ermiş olur.

Kongre Tarihlerinin Tespiti (Tüzük m:21/1, 39)

Madde 8 - 8.1) Olağan Kongreler:

Kongrelerin başlatılabilmesi ve icrası için, Genel Merkezin talimatı gereklidir. Genel Merkez tarafından hazırlanmış ve işlerliğe konmuş kongre takvimi olmadıkça, alt kademe kongreleri başlatılamaz. Aksine işlemler hükümsüzdür..

A)Belde Olağan Kongrelerini Toplama Yetkisi ve Zamanı(Tüzük m.23)

Belde kongresi, iki yıldan az, üç yıldan fazla olmayan bir sürede ve ilçe kongresinden önce Genel Merkez tarafından hazırlanacak ‘kongre takvimine’ uygun olarak, ilçe yönetim kurulunca hazırlanır ve il yürütme kurulunun oluru ile işlerlik kazanır.

B) İl ve İlçe Olağan Kongrelerini Toplama Yetkisi ve Zamanı(Tüzük m.39)

İlçe ve il kongrelerinin olağan kongre takvimi, üst kademe kongresinin yapılmasından önce gerçekleşecek şekilde, Merkez Karar ve Yönetim Kurulunca kararlaştırılır. Bu süre iki yıldan az, üç yıldan fazla olamaz.

MKYK’ nun yetki vermesi ve belirleyeceği kongre takvimi içinde olması şartıyla; il’e bağlı ilçelerde yapılacak ilçe kongrelerinin takvimi, ilçenin görüşü alınarak, il yönetim kurulunca belirlenir ve Genel Merkez Teşkilat Başkanlığı’nın oluru ile işlerlik kazanır.

C) Büyük Kongre'yi Olağan Toplama Yetkisi ve Zamanı(Tüzük m.63)

Büyük Kongreyi olağan toplama yetkisi MKYK'na aittir. Merkez Karar ve Yönetim Kurulu; iki yıldan az, üç yıldan fazla olmamak kaydıyla Büyük Kongreyi toplamak zorundadır.

8.2)Olağanüstü Kongreler:

A) İlçe ve İl Kongrelerinin Olağanüstü Toplanması (Tüzük m. 50)

İlçe ve il kongrelerinin olağanüstü toplanması, MKYK kararıyla veya kademe delege tam sayısının en az 1/5'i kadar delegenin, Parti İçi Demokrasi Hakem Kurulunca veya noterlikçe tevsik edilmiş yazılı isteği ile yapılır.

Şartların oluşması halinde, kademe yönetim kurulunun; gerekli hazırlıkları yaparak, talebin tebliğinden itibaren 45 gün içinde olağanüstü kongreyi toplaması zorunludur.

Olağanüstü toplantının gündemi, toplantıyı talep edenlerce belirlenir. Gündemin neden ibaret olduğu karar veya talep yazısında belirtilir. Olağanüstü toplantı gündemine başka gündem maddesi eklenemez, sadece üst kademe delege seçimini yenilemek amacıyla olağanüstü kongre yapılamaz.

B)Büyük Kongrenin Olağanüstü Toplanması (SPK m.14/6-Tüzük m. 70)

Büyük Kongre; Genel Başkan'ın, veya MKYK'nun, yahut büyük kongre delegelerinin en az 1/5'inin yazılı talebi üzerine olağanüstü toplantıya çağırılır.

Olağanüstü toplantı gündemi çağırıcı yapan tarafından belirlenir ve gündem dışında başka konu görüşülemez.

Delegeler tarafından yapılacak olağanüstü toplantı talepleri ile gündem ve delege imzalarının noter onaylı olmaları zorunludur. Bu taleplerin aynı konuyu içerir olmaları yeterli olup, ayrı zamanlarda ve parçalı olmaları talebin geçerli olmasına engel olarak yorumlanamaz. Ancak, işlem görmüş ve yeterli sayıya ulaşamamış talepler, sonraki başka bir toplantı isteminde imza eksikliğini gidermek için kullanılamaz.

Şartların oluşması halinde Merkez Karar ve Yönetim Kurulu, olağanüstü kongreyi bir hafta içinde ilan ederek, çağrı tarihinden itibaren, en geç 45 gün içinde yapmak zorundadır.

Yönetim Organlarına Seçilecek Üye Sayısını Belirleme Yetkisi

Madde 9 - Kongrelerde, teşkilat yönetim kademelerine seçilecek asil ve yedek üye sayılarını SPK ve Tüzükte öngörülen asgari ve azami sayıları dikkate alarak belirlemeye MKYK veya yetki verdiği kademe teşkilat yönetim kurulu yetkilidir. Tüzükte asgari ve azami sayıları belirli olan yönetim kurullarının kaç üye ile oluşturulacağı, kongre talimat yazısında belirtilir.

Belde, ilçe ve il kongrelerinde, üst kademe kongresi için seçilmesi gereken sayıda asil, bu sayının yarısı kadar yedek delege seçimi yapılır.

Seçim İşlerinin Yürütülmesi

Madde 10 - 10.1) Partinin Genel Merkez, il ve ilçe kongrelerinde yapılacak

seçimler, gizli oy ve açık tasnif esasına göre; yetkili seçim kurulunun gözetimi ve denetiminde yapılır (SPK.m.21/1, Tüzük m.46/1).

10.2) Belde kongresi, ilçe yönetim kurulunun, aday olmayanlar arasından görevlendireceği üç kişilik bir heyetin gözetimi ve denetimi altında gizli oy, açık tasnif esasına göre yapılır (Tüzük m:22/5).

10.3) Mahalle ve köylerde yapılacak ilçe ve belde kongre delege seçimleri, kademe yönetim kurulunun görevlendireceği partili üyelere oluşan en az üç kişilik delege seçimi sandık kurullarınca yapılır (Tüzük m: 30.7).

İKİNCİ KISIM KONGRE DELEGELERİ

BİRİNCİ BÖLÜM KONGRE DELEGELERİNİN TESBİT USULÜ

Belde Kongresi Delege Sayısı ve Tespit Usulü(2820 SPK m:19, Ek Madde 2, Tüzük m: 22)

Madde 11- 11.1)Belde Kongresi Delege Sayısı:

Belde kongresi için en fazla 100 delege seçimi yapılır.

11.2) Delege Dağılımını Tespit Usulü:

Seçilmiş delegelerin mahalle dağılımları şu yöntemle hesaplanır: Seçilmiş delege sayısı olan 100 rakamı; Partinin son genel seçimde beldede almış olduğu oya bölünerek kat sayı elde edilir. Kat sayının, mahallede Partinin almış olduğu oyla çarpımından elde edilecek rakam, o mahallenin seçeceği delege sayısını oluşturur. Eksikler, küsurat büyüğüne göre dağıtılır. Küsuratlarda eşitlik halinde kur'a çekilir.Asıl delege sayısının yarısı kadar yedek delege seçimi yapılır.

Çeşitli nedenlerle partinin almış olduğu oy belli değil ise; son yerel seçim sonuçlarına göre, onun da belli olmaması halinde, belde kongresi delegeliklerinin mahalle dağılımları; seçmen sayısı oranlarına göre yukarıdaki yöntemle belirlenir.

Beldeye bağlı mahallelerde kayıtlı üye sayısı 100'den fazla değil ise, üyelerin tamamı; belde kongresi delegesi sayılır.

DELEGE DAĞILIM SAYISINI HESAPLAMA ÖRNEKLERİ:

1. YÖNTEM:

(DELEGE KAT SAYISI= delege sayısı / partinin en son genel seçimde beldede aldığı oy)

(X) Beldesinde, Partinin en son genel seçimde aldığı oy 15.000 ise; delege katsayısı: $100/15.000=0.00666'$ dir.

(X) beldesinin 5 mahallesi ve bu mahallelerde Partinin en son genel seçimlerde almış olduğu oy oranı ise aşağıdaki gibi olsun:

A mahallesinde	: 1257
B mahallesinde	: 3564
C mahallesinde	: 4751
D mahallesinde	: 1892
E mahallesinde	: 3536

TOPLAM : 15.000 Oy.

(MAHALLENİN ÇIKARACAĞI DELEGE SAYISI = Partinin o mahallede en son genel seçimlerde aldığı toplam oy (x) delege katsayısı)

Buna göre mahallelerin çıkaracağı delege sayısı şu şekilde belirlenir:

A mahallesinde	: $1257(x) \cdot 0.00666 = 8,296$
B mahallesinde	: $3564(x) \cdot 0.00666 = 23,522$
C mahallesinde	: $4751(x) \cdot 0.00666 = 31,356$
D mahallesinde	: $1892(x) \cdot 0.00666 = 12,487$
E mahallesinde	: $3536(x) \cdot 0.00666 = 23,337$

Çarpım sonucu çıkan tam sayılar, ilgili mahallenin çıkaracağı delege sayısını teşkil eder. Bunların toplamı 100'ü teşkil ediyorsa başka bir işlem yapılmaz.

Çarpma işlemi sonucu elde edilen tam sayılara göre mahallelerin delege sayısı toplamı :

$$(8 + 23 + 31 + 12 + 23 = 97) \text{ olmaktadır.}$$

Beldenin toplam delege sayısı 100 olduğundan $100-97=3$ üyelik ise bölüm neticesinde en yüksek küsürata göre mahallelere dağıtılacaktır.

Buna göre en yüksek küsürat sıralaması:

B mahallesi	: 0.522
D mahallesi	: 0.487
C mahallesi	: 0.356

olduğundan 3 delegelik bu mahallelere tahsis edilerek $97+3 = 100$ rakamı bulunur.

Böylece mahallelerin çıkaracağı delege sayısı:

A mahallesinde	: 8
B mahallesinde	: $23+1 = 24$

C mahallesinde : $31+1=32$

D mahallesinde : $12+1=13$

E mahallesinde : 23

2.YÖNTEM:

(DELEGE KATSAYISI= Partinin en son genel seçimde beldede aldığı oy / delege sayısı)

(X) Beldesinde, Partinin en son genel seçimde aldığı oy 15.000 ise; delege katsayısı $15.000:100=150$ 'dir.

Delege katsayısı olan 150 rakamı, mahallelerde alınan oy sayısının içinde kaç tane varsa o mahalle o kadar delege seçilecektir Buna göre;

Mahalle adı	Alınan oy	Çıkaracağı delege sayısı	Artık oy	Artık oy tahsisi	Mahalle kongresinde seçilecek delege toplamı
A Mahallesi	1257	$1257:150=8$	57	-	8
B Mahallesi	3564	$3564:150=23$	114	1	24
C Mahallesi	4751	$4751:150=31$	101	1	32
D Mahallesi	1892	$1892:150=12$	92	1	13
E Mahallesi	3536	$3536:150=23$	86	-	23
TOPLAM	15.000	97		3	100

İlçe Kongresi Delege Sayısı ve Tespit Usulü (Tüzük m: 29)

Madde 12- 12.1) İlçe Kongresi Delege Sayısı

İlçe kongresi için en fazla 400 delege seçimi yapılır.

12.2) Delege Dağılımını Tespit Usulü

İlçeye kayıtlı üye sayısı 400'den az ise, üyelerin tamamı; ilçe kongre delegesi sayılır. İlçeye kayıtlı üye sayısı 400' den fazla ise; önce her mahalle ve köy için birer delege tahsis edilir. Tahsis toplamı, 400 sayısından düşülür. Arta kalan delege sayısı, partinin son milletvekili genel seçiminde o ilçede almış olduğu toplam oy rakamına bölünür. Bölüm sonucu çıkan kat sayının, o ilçeye bağlı her mahalle veya köyde alınmış oyla çarpımı sonucu çıkan sayı ile tahsis olunan sayının toplamı, ilgili mahalle veya köyün ilçe kongresi için seçeceği delege sayısını teşkil eder. Delege dağılımında eksikler, kusuraat büyüğüne göre yapılan sıralama ile tamamlanır. Asil delege sayısının yarısı kadar da yedek delege seçilir.

Beldesi olan ilçelerde, beldeye bağlı mahallelerden belde kongresi tarafından seçilecek ilçe kongresi delege sayısı; belde kongresinden önce ilçe yönetim kurulunca belirlenir ve belde başkanlığına bildirilir.

Çeşitli nedenlerle partinin almış olduğu oyun belli olmaması halinde; son yerel seçim sonuçlarına göre, onun da belli olmaması halinde, ilçenin toplam

sayısı ile mahalle ve köy seçmen sayılarına göre aynı yöntem uygulanmak suretiyle delege dağılımı belirlenir. İlçe yönetim kurulu; kongreden üç ay önce kongre delege dağılım listesini hazırlar ve il yönetim kurulunun onayına sunar ve onaydan sonra ilan eder. Listenin ilanından itibaren 15 gün içinde yapılacak itirazları, il yönetim kurulu kesin olarak karara bağlar.

İLÇE KONGRESİ DELEGE DAĞILIM SAYISINI HESAPLAMA ÖRNEĞİ:

(X) İlçesinin; 6 mahallesi, 2 köyü ile 1 beldesi ve bu beldeye bağlı 3 mahallesi, Partinin ilçede enson genel seçimde aldığı oy 25.000 olsun.

Bu verilere göre ilçenin delege katsayısı şu şekilde bulunur. Önce her mahalle ve köy için birer delege tahsis edilir. Tahsis toplamı, 400 sayısından düşülür. Arta kalan delege sayısı, partinin son milletvekili genel seçiminde o ilçede almış olduğu toplam oy rakamına bölünür. Bölüm sonucu çıkan kat sayısının, o ilçeye bağlı her mahalle veya köyde alınmış oyla çarpımı sonucu çıkan sayı ile tahsis olunan sayının toplamı, ilgili mahalle veya köyün ilçe kongresi için seçeceği delege sayısını teşkil eder.

(DELEGE KATSAYISI = Toplam delege sayısı (400) (-) köy ve mahallelere tahsis edilen delege sayısı (:) partinin en son genel seçimde ilçede aldığı toplam oy).

İlçe delege sayısı 400 olduğundan ve (x) ilçesine bağlı (6+2+3) toplam 11 mahalle ve köy için önce 1'er delege tahsis edilir.

$400-11=389$ yukarıda açıklanan yöntemle dağılımı yapılacak delege sayıdır.

$$\text{DELEGE KATSAYISI} = 389/25.000 = 0.0155$$

(X) İLÇESİ DELEGE DAĞILIM TABLOSU

Toplam oy	: 25.000
Delege Katsayısı	: 0.0155
Mahalle ve köylere tahsis edilen delege sayısı	: 11
Dağılımı yapılacak delege sayısı	: 389

Mah./Köy/Belde Adı	Alınan Oy	Çıkaracağı delege sayısının hesaplanması	Bölüm sonucu bulunan delege	Küsürat büyüğüne göre tahsis edilen delege	Her mahalle ve köye tahsis edilen delege	Seçilecek Toplam Delege	
A Mahallesi	2316	$2316(x)0.0155=35,898$	35	1	1	$35+1+1=37$	
B Mahallesi	3243	$3243(x)0.0155=50,266$	50		1	$50+1=51$	
C Mahallesi	2797	$2797(x)0.0155=43,353$	43		1	$43+1=44$	
D Mahallesi	4741	$4741(x)0.0155=73,485$	73	1	1	$73+1+1=75$	
E Mahallesi	1592	$1592(x)0.0155=24,676$	24	1	1	$24+1+1=26$	
F Mahallesi	1370	$1370(x)0.0155=21,235$	21		1	$21+1=22$	
A KÖYÜ	1351	$1351(x)0.0155=20,940$	20	2	1	$20+2+1=23$	
B KÖYÜ	682	$682(x)0.0155=10,571$	10	1	1	$10+1+1=12$	
A BELDESİ	A 1 mahallesi	3165	$3165(x)0.0155=49,057$	49		1	$49+1=50$
	A 2 mahallesi	2156	$2156(x)0.0155=33,418$	33		1	$33+1=34$
	A 3 mahallesi	1587	$1587(x)0.0155=24,598$	24	1	1	$24+1+1=26$
TOPLAM	25 000		382	7	11	400	

Delege tam sayısı bulunurken eksik kalan delegelikler, küsurat büyüklüğüne göre dağıtılacağından küsuratlar; kalan delegelik sayısına ulaşıncaya kadar önce 1'e sonra 2'ye sonra 3'e ... bölünerek kalan delegelik sayısınca büyükten küçüğe sıralanır ve ilçelere tahsis edilir.

Küsurat büyüğüne göre 7 adet delegenin dağılım hesabı aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

Mah/ köy/belde adı	Bölüm sonucunu kalan küsurat	(:1)	(:2)	(:3)	Kalan 7 delegenin tahsis
A mahallesi	898	898	449		+ 1 delege
B mahallesi	266	266	133		
C mahallesi	353	353	176.5		
D mahallesi	485	485	242.5		+ 1 delege
E mahallesi	686	686	338		+ 1 delege
F mahallesi	235	235	117.5		
A KÖYÜ	940	940	470		+ 2 delege
B KÖYÜ	571	571	285.5		+ 1 delege
A BELDESİ/ A mahallesi	57	57	28.5		
A BELDESİ/ B mahallesi	418	418	209		
A BELDESİ/ C mahallesi	598	598	299		+ 1 delege

İl Kongresi Delege Sayısı Ve Tespit Usulü (Tüzük m:35)

Madde 13 - 13.1) İl Kongresi Delege Sayısı

İl kongresi için, ilçe kongrelerinde en fazla 600 delege seçimi yapılır.

13.2)Delege Dağılımı Tespit Usulü

Hangi ilçenin kaç delege ile il kongresinde temsil olunacağı şöyle belirlenir: Önce her ilçeye beşer delegelik tahsis edilir. Tahsis toplamı, 600'den düşülür. Kalan delegelik sayısı, kongre öncesi yapılmış son milletvekili genel seçiminde partinin o ilde almış olduğu toplam oya bölünmesi sonucu kat sayı elde edilir. Bu kat sayının, partinin ilçede almış olduğu toplam oyu ile çarpımı sonucu elde edilecek rakama beş adet tahsisin ilavesiyle ulaşılabilecek rakam; o ilçenin il kongresi için seçeceği delege sayısını oluşturur.

İl teşkilat başkanınca hazırlanacak ilçelerin il kongresi delege dağılım listelerine karşı yapılacak itirazlar, il yürütme kurulunca karara bağlanır.

İl bünyesinde, seçimlerden sonra üçten fazla yeni ilçe kurulmuş olması veya il kongresinin yapılacağı tarihe göre genel seçim yapılmamış veya partinin seçimlere katılmamış olması gibi hallerin varlığı halinde; yapılmış son yerel se-

çimler, bu seçimlerle ilgili birinci cümlede yer alan nedenlerin varlığı halinde ise il ve ilçe seçmen sayıları esas alınarak yukarıda yazılı yöntemle ilçelerin temsil olunacağı il kongresi delege sayıları belirlenir.

İL DELEGE DAĞILIM SAYISINI HESAPLAMA ÖRNEĞİ :

(X) İlinin 12 ilçesi, Partinin ilçede en son genel seçimde aldığı oy 325.000 olsun.

(DELEGE KATSAYISI = Toplam delege sayısı(600)/(-) ilçelere tahsis edilen delege sayısı (:)) partinin en son genel seçimde o ilde aldığı toplam oy)

İl delege sayısı 600 olduğundan ve (x) iline bağlı 12 ilçe olduğundan önce her ilçeye 5'er delege tahsis edilir.

Toplam oy	: 325.000
İlçelere tahsis edilen Delege toplamı	: 12 (x) 5 = 60
Kalan ve dağılımı Yapılacak delege sayısı	: 600-60 = 540
Delege katsayısı	: 540 (:) 325 000 = 0.00166

(X) İLİ DELEGE DAĞILIM TABLOSU

İlçe Adı	Alınan Oy	İlçe kongresinde seçilecek il kongresi delege sayısının hesabı	Bölüm Sonucu Bulunan Delege	Küsurat Büyüğüne Göre Tahsis Edilen Delege	Tahsis edilen delege	Toplam Delege
A	23165	23165 (x)0.00166= 38,453	38	1	5	38+1+5=44
B	17946	17946(x)0.00166= 29,790	29	2	5	29+2+5=36
C	12341	12341(x)0.00166=20,486	20	1	5	20+1 +5=26
D	9645	9645(x)0.00166=16,010	10		5	10+5=15
E	16371	16371(x)0.00166=27,175	27		5	27+5= 32
F	38924	38924(x)0.00166=64,613	64	1	5	64+1+5=70
G	20946	20946(x)0.00166=34,770	34	2	5	34+2+5=41
H	28983	28983(x)0.00166=48,111	48		5	48+5=53
I	58720	58720(x)0.00166=97,475	97	1	5	97+1+5=103
İ	21936	21936(x)0.00166=36,413	36	1	5	36+1+5=42
K	39628	39628(x)0.00166=65,782	65	2	5	65+2+5=72
L	36395	36395(x)0.00166=60,415	60	1	5	60+1+5=66
Toplam	325000		528	12	60	600

Küsurat sayılarına göre kalan delegeliklerin dağılım hesabı, aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

İLÇE ADI	Küsurat	(:1)	(:2)	(:3)	Kalan 12 Delegeliğin Tahsisi
A İlçesi,	453	453	226.5	151	+ 1 delege
B İlçesi	790	790	395	263.3	+ 2 delege
C İlçesi	486	486	243	162	+ 1 delege
D İlçesi	10	10	5	3.3	
E İlçesi	175	175	87.5	58.3	
F İlçesi	613	613	306.5	204.3	+ 1 delege
G İlçesi	770	770	385	256.6	+ 2 delege
H İlçesi	111	111	55.5	37	
I İlçesi	475	475	237.5	158.3	+ 1 delege
İ İlçesi	413	413	206.5	137.6	+ 1 delege
K İlçesi	782	782	391	260.6	+ 2 delege
L İlçesi	415	415	207.5	138.3	+ 1 delege

Büyük Kongre Delege Sayısı ve Tespit Usulü (Tüzük m: 62)

Madde 14 - 14.1) Büyük Kongre Delege Sayısı

Büyük Kongre delegesi olmak üzere il kongrelerinde seçilecek delege sayısı, TBMM üye tam sayısının iki katından fazla olamaz.

14.2) Delege Dağılımı Tespit Usulü

Hangi ilin kaç adet seçilmiş delege ile Büyük Kongrede temsil olunacağı, aşağıda yazılı usul ve esaslara göre belirlenir:

Seçilmesi gereken toplam delege sayısının yarısı olan 550 delegelik; illerden seçilecek Milletvekili sayısına göre illere tahsis edilir. Tahsisten sonra kalan delege sayısının; partinin son milletvekili genel seçiminde almış olduğu toplam oy'a bölünmesiyle kat sayı elde edilir. Kat sayısının, partinin ilde almış olduğu toplam oyla çarpımı sonucu bulunacak rakam ile yapılmış tahsisin toplamı, o il kongresinde seçilecek büyük kongre delege sayısını teşkil eder.

Büyük Kongrenin yapılacağı tarihe göre, Partinin katıldığı genel seçim olmamış veya partinin seçimlere katılmamış olması gibi hallerin varlığında, her il; seçmesi gereken milletvekili sayısının iki katı delege ile Büyük Kongrede temsil olunur.

İl kongrelerinde ilin kaç adet Büyük Kongre delegesi seçeceği, kongre seçim takvimine karar verildiğinde; Teşkilat Başkanlığınca hesaplanır ve Merkez Karar ve Yönetim Kurulu'nca onaylandıktan sonra il başkanlıklarına bildirilir. Hatalı hesaplamalar, aynı yöntemle düzeltilir.

İKİNCİ BÖLÜM

BELDE VE İLÇE KONGRESİ DELEGE SEÇİMLERİ

Seçim Usulü (Tüzük m: 22,29,30)

Madde 15 - İlçe ve belde kongresi delege seçimleri; Genel Merkez'in hazırlayacağı kongre takvimi talimatına göre; gizli oy, açık tasnif şeklinde, 'liste yöntemi' esas alınarak gerçekleştirilir. "Liste" şeklinde öneri yapılmamış ise, ferdi adaylar, "çarşaf liste" de sıralanarak seçim yapılır.

Seçim Çevresi ve Seçilecek Delege Sayısı (Tüzük m: 29, 30.2)

Madde 16 - Delege seçimi, mahalle ve köy ölçeğinde yapılır.

Seçimlerde, mahalle ve köylere tahsis edilen ilçe ve belde kongresi delege tam sayısı kadar asıl ve bu sayının yarısı kadar yedek delege seçilir. Ancak partiye kayıtlı üyesi bulunmayan mahalle ve köylerde delege seçimi yapılmaz. Bu delegelikler boş bırakılır veya üyesi fazla olan mahalle ve köylerden başlamak üzere dağıtılır.

Kongreden önce her mahalle ve köyün kaç delege ile kongreye katılacağı hesaplanır ve askıya çıkarılmak suretiyle ilan olunur. Bu işleme karşı yapılacak itirazlar Tüzüğe göre karara bağlanır.

Seçimin Yapılacağı Yer

Madde 17- Kongre delege seçimleri, teşkilat kademe binası ya da köy ve mahallelerde temin edilecek uygun mekanlarda yapılır. Şartların elverişli olması halinde bütün mahalle ve köylerin delege seçimleri aynı anda ve aynı mekanda yapılabilir.

Kongre Delege Seçmeni

Madde 18 - Partinin, Yönetmelikte belirtilen sayıdaki belde ve ilçe kongre delegelerinin tespiti amacıyla, mahalle ve köylerde yapacağı delege seçimlerinde; ilgili ilçe karar defteri ile üye kayıt defterlerinde, usulüne uygun olarak partiye üyelik kaydı yapılmış ve Genel Merkez Teşkilat Başkanlığı'na bildirilerek AK ÜYE Programı' na aktarılmış üyeler oy kullanabilirler

Delege Seçmen Listelerinin Hazırlanması (Tüzük m: 29, 30)

Madde 19 - İlçe yönetim kurulu; mahalle ve köylerde kayıtlı parti üyelerinin listelerini, 18. maddeye göre Genel Merkez üye yazım programı ve üye kayıt

defterine uygun olarak hazırlayıp, köy ve mahalle temsilcisi ya da yönetimine gönderir. İlçeye bağlı belde varsa, belde mahalle listeleri, belde başkanlığına gönderilir. Belde başkanlığı, listeleri mahalle temsilcisi veya yönetimine gönderir.

Mahalle ve köy ölçeğinde 4 nüsha olarak düzenlenen delege seçmen listelerinde; üyelerin adları, soyadları, doğum yer ve tarihleri, meslek veya sanatları ile ikametgahları yer alır. Bu listeler ilçe başkanlığınca onaylanır.

Delege Seçmen Listesinin İlanı (Tüzük m: 30)

Madde 20 - Listeler, delege seçiminden en az 15 gün önce mahalle veya köylerde uygun bir yerde ve kademe teşkilatı binasında askıya çıkarılmak suretiyle duyurulur. Listeler, seçim yapılana kadar askıda kalır. Listelerin askıya çıkarıldığı tarih ile indirildiği tarih, askı yapılan yerlerde birer tutanakla tespit edilir.

Partiye kayıtlı olduğu halde listede yer verilmeyen veya üye olmadığı halde listede yer verilen kişilerle ilgili olarak, askı tarihinden itibaren 5 gün içinde kademe yönetim kuruluna partili her üye tarafından itiraz edilebilir.

Kademe yönetim kurulu, itirazı iki gün içinde karara bağlar. İtirazın kabulünde, listede gerekli düzeltmeyi yapar. Kademe yönetim kurulu iki gün içinde karar vermez veya kararı red şeklinde olursa, ilgili kişi; 3 gün içinde bir üst kademe başkanlığına itiraz edebilir. Üst kademe yürütme kurulunca verilecek karar, parti içi işlemler açısından kesindir. Alt kademe başkanlığının, bu karara uyması zorunludur. İlgili kişi, kademe yürütme kurulunca verilmiş kararın ibrazı ile delege seçimine iştirak edebilir. İtiraz üzerine düzeltme yapılan listeler, ilan edilir.

Mahalle ve köy delege seçimlerinin nerede ve hangi saatler arasında yapılacağı, delege seçmen listesinin askısında belirtilir. Belli edilmiş gün ve saatte, delege seçimi yapabilmek için, kesinleşmiş delege seçmen listesinde yer alan üyelerin salt çoğunluğunun katılımı aranır. Yapılacak yoklamaya göre salt çoğunluk yok ise, aynı gün ve aynı yerde iki saat sonra hazır bulunan üyelerin katılımı ile delege seçimi yapılır.

Delege Seçimlerinde Adaylık ve Oy Pusulası (Tüzük m: 30, 46)

Madde 21 - Partiye kayıtlı her üye, kongre delegeliğine aday olabilir veya aday gösterilebilir.

Adaylık başvurularının, aday olunan mahalle veya köy delege seçimlerini yönetmekle görevli sandık kurulu başkanlığına seçim günü seçim başlamadan önce yapılması zorundadır. Bu süreden sonra yapılan başvurular nazara alınmaz.

Delege seçiminde adaylık önerisi, mahalle veya köyün seçeceği delege sayısı kadar asil ve yarısı kadar yedek adayı gösterir şekilde "liste yöntemi" esasına göre yapılır. Böyle bir öneri yapılmamış ise, delege seçimleri "çarşaf liste" esasına göre yapılır.

Sandık kurulu başkanı, liste halinde önerilen adayların yer aldığı ve öneren tarafından yeterince çoğaltılıp kendisine teslim edilen listeleri oy verme kabini-
nine koyar. Bu liste veya listelerin birer nüshası ile varsa ferdi adayların isimleri
başka bir kağıda yazılıp imzalanmak suretiyle sandık kurulu başkanı tarafından
oy verme kabini-
nine ve seçim mahalline asılır.

Adaylıklar, asıl ve yedekleri belirtir şekilde liste veya listeler halinde öneril-
miş ise seçmen; oyunu, Yönetmeliğin 30/2. maddesine göre kullanır.

Çarşaf liste usulünün uygulanacağı hallerde, adayların tamamı soyadına
göre alfabetik sırada tek bir liste halinde yazılıp her ismin karşısına işaret koy-
maya elverişli kare veya daireler konulmak suretiyle liste hazırlanır ve bu listeler
aynı zamanda oy pusulası olarak kullanılır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM DELEGE SEÇİMLERİNİ YÖNETECEK SANDIK KURULLARI

Sandık Kurulları

Madde 22- Delege seçimleri, ilçe ve belde yönetiminin görevlendireceği
bir başkan ile iki asıl üyeden oluşan sandık kurulunca yapılır. Asıl üyenin maze-
retli olması halinde kurula katılmak üzere her sandık için iki yedek üye belirle-
nir.

Sandık Kurulunda Çoğunluğun Sağlanması

Madde 23 - Seçim mahallinde oy verme başlamadan önce sandık kurulu
üyelerinden gelmeyen olur veya sonradan kurulda boşalma olursa, kurul yedek
üye ile tamamlanır. Yedek üyelerin de bulunmaması halinde sandık kurulu baş-
kanı, hazır bulunan bir partiliyi, görevlendirerek kurulu tamamlar. Sandık baş-
kanı bulunmuyor ise, aynı işlem yaşça kıdemli olan üye tarafından icra edilir.
Kurulun hiçbir üyesi hazır değil ise, kademe başkanı; hazır bulunan partililerden
derhal yeni bir kurul oluşturur ve seçim yapılır.

Sandık Sayısı,

Madde 24 - Seçim yapılacak her mahalle veya köy için en az bir sandık
ve kapalı oy verme yeri hazırlanır. Sandıklar ile seçim için gerekli diğer araç ve
gereçler, oy zarfları; ilçe ve belde başkanlıklarınca hazırlanır, zarflar ilçe mührü
ile mühürlenir.

Sandık Alanında Bulunabilecekler:

Madde 25 - Sandık mahallinde, oy vermek üzere gelen delege seçmenleri
ile Parti kademe yönetim kurulu başkan ve üyeleri ile görevli ve aday üyeler
bulunabilir.

Oy Verme Başlamadan Önce Sandık Kurulunun Yapacağı İşler

Madde 26 - Sandık kurulu başkanı, yeterli çoğunluk sağlanıp sağlanmadığını, sağlanamamış ise saat kaçta seçime geçildiğinin zaptını düzenler. Oy kullanma kabin veya kabinlerini kontrol eder. Adayların isimlerini okumak suretiyle duyurur, aday önerisine göre seçimin hangi yöntemle yapılacağını, 28. maddeye göre oy kullanmanın ne zaman sona ereceğini açıklar, sandığın boş olduğunu, sandık kurulu üyeleri ile oy verme yerinde hazır bulunan üyeler önünde tespit ederek sandığı kapatır. Yapılan işlemleri tutanağa geçirir ve seçimi başlatır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM OY VERME İŞLEMLERİ

Oy Verme Yetkisi

Madde 27 - Yönetmeliğin 20. maddesine göre düzenlenecek mahalle ve köy delege seçmen listesinde yer alan her üye, delege seçimlerinde oy verme hakkına sahiptir. Kesinleşen delege seçmen listesinde kaydı olmayan, delege seçiminde oy kullanamaz.

Bir mahalle veya köyde kayıtlı delege seçmeni başka bir mahalle veya köy delege seçiminde oy kullanamaz.

Delege Seçiminde Oy Verme Süresi

Madde 28 - Oylama, kongre takviminde gösterilen süreler içinde yapılır. Ancak sürenin sona ermesine rağmen, oy kullanmak için süresi içinde sırada yer alanların oy kullanmaları sağlanır.

Delege Seçmen Kimliğinin Tespiti

Madde 29 - Seçimlerde oy vermek için parti üye kartının veya resmi dairelerce verilen kimlik kartının (nüfus hüviyet cüzdanı, sürücü belgesi vb.) gösterilmesi şarttır.

Oy Verme Düzeni

Madde 30 - Sandık başına gelen partili seçmene, sandık kurulu başkanı veya görevlendireceği kurul üyesi, kimlik veya parti üye kartını gördükten ve delege seçmen listesinde isminin bulunduğu birinci imza sütununu imzaladıktan sonra oy zarfını verir. Partili seçmen, sandık kurulunca kendisine verilen mühürlü oy zarfını alarak, oyunu kullanmak üzere kapalı oy verme yerine geçer.

Oy kullanma hakkına sahip partili üye oyunu, kapalı oy verme yerinde bulunan ve oy pusulası olarak kullanılacak listeyi aynen veya listedeki aday veya adayları çizerek dilediği ferdi adayları yahut başka liste var ise o listeden istediği aday veya adayları yazarak, listeyi zarfa koymak suretiyle kullanabilir.

“Liste usulü” aday teklifinin yapılmamış olması nedeniyle “çarşaf liste

usulü” nün uygulanacağı hallerde seçmen; oyunu, aday listesindeki isimlerin yanında yer alan daire veya karelerin içine (x) koymak suretiyle kullanır.

Zarfı sandığa atan seçmen, seçmen listesindeki ikinci imza sütununu imzalar.

Sandıkların Açılması

Madde 31 - Oylama bitiminde, masa üzerinde, sandıktan başka ne varsa kaldırılır. Oy sandığı, oy verilen yerde bulunanların gözleri önünde açılır. Sayım ve döküm açık olarak yapılır. Oy verme yerinde hazır bulunanlar sayım ve dökümü takip edebilirler. Oyların sayım ve dökümü, aralıksız devam eder.

Oyların Sayım ve Dökümü

Madde 32 - Sandıktan çıkan zarfların toplamı Yönetmelik ekinde yer alan (Örnek: 33/1 nolu) tutanağa geçirilir. Sandıktan çıkan zarf sayısı, oy kullanan seçmen sayısı ile karşılaştırılır. Zarf sayısı, oy veren seçmen sayısından fazla olursa, mühür taşımayan ve seçmenin kimliğini belli edecek şekilde işaretlenmiş bulunan zarflar ayrılır. Ayrılan bu zarfların, toplam zarf sayısından düşülmesi fazlalığın giderilmesine yetmiyorsa kurul başkanı eşitliği sağlayacak sayıda zarfı geliş güzel çeker ve bu zarfları açmadan imha ederek eşitliği sağlar.

Delege Seçimi Sonuç Tutanağı

Madde 33 - Oy sayımı matbu sonuç tutanaklarına her adayın aldığı oy miktarı, isim sütununa işlendikten sonra sandık kurulunca imzalanıp derhal ilçe veya belde başkanlığına teslim edilir. Beldesi olan ilçelerde, belde başkanlıkları kendilerine ulaşan sonuç tutanaklarının bir suretini derhal ilçe başkanlığına gönderirler.

Seçimler, “liste yöntemi” uygulanarak yapılmış ise, adaylar; listede teklif edildikleri yere (asıl-yedek) seçilmiş olurlar. Asıl üye adayları kendi aralarında, yedek üye adayları kendi aralarında statü kategorisi oluştururlar. Aldıkları oya göre asıl adaylar kendi aralarında, yedekler de kendi aralarında sıralanır. Yedek listede aday gösterilen (x), asıl listede aday gösterilen (y) den daha fazla oy almış olsa bile, asılın yerine geçemez.

Seçim, “çarşaf liste” yöntemi uygulanarak yapılmış ise, sayım döküm sonucu en çok oya göre yapılacak sıralama ile asıl ve yedekler belirlenir. Eşit oy halinde sandık kurulunca kur’a çekilir. Seçilen delegeler Yönetmelik ekinde yer alan (Örnek: 32/2 nolu) tutanağa geçirilir ve sandık kurulunca imzalanır, bağlanır.

Geçerli Sayılmayacak Oylar ve Oy Pusulaları:

Madde 34- 34.1-Oyların liste halinde kullanılmasında, listedeki adayların yarından fazlasının silme veya çizme sonucu boş bırakılmış olması, yahut ma-

hale veya köy asıl ve yedek delege sayısından fazla ilave yapılmış olan liste halindeki oy pusulaları geçersizdir.

34.2- Sandık kurulunca verilmiş zarftan başka zarflar ile hangi seçmen tarafından kullanıldığı belli olacak şekilde imza, mühür ve benzeri işaret taşıyan zarflar, açılmadan geçersiz sayılır. Aynı nitelikte olan oy pusulası da geçersiz sayılır.

34.3- Oyların çarşaf liste halinde kullanılmasında, asıl ve yedekleri dahil, seçilmesi gereken sayıdan fazla veya yarısından eksik işaretli oylar geçersizdir.

34.4- "Liste yöntemi" ne göre yapılan seçimde, asıl üye adayını "yedek" yahut yedek üye adayını "asıl" üye yazarak kullanılmış oylarda, diğer şartlar saklı kalmak kaydıyla, sadece böyle tercihler geçersiz sayılır.

34.5- Sandık kurulunca imzalanıp oy verme yerine asılan aday listesi veya ferdi adaylar haricinde, oy pusulasına yazılan isme verilen oy nazara alınmaz. Oy pusulasında başka bir eksiklik yok ise, diğer adaylara verilen oylar geçerli sayılır.

34.6- Bir zarf içine konulan farklı listelerden hiçbiri geçerli sayılmaz.

BEŞİNCİ BÖLÜM

SEÇİME İTİRAZ - SEÇİMİN İPTALİ VE SEÇİM YASAKLARI

Delege Seçimlerine İtiraz (Tüzük m: 30.8, 30.9)

Madde 35 - Delege seçimlerine karşı seçimden itibaren üç gün içinde il yönetim kuruluna itiraz edilebilir. İl yönetim kurulunun vereceği karar kesindir.

İtirazlarda; itiraz edene, isteği halinde, alındı belgesi verilir ve verilen karar itiraz edene bildirilir.

Delege Seçimlerinin İptali (Tüzük m: 39/Son)

Madde 36 - Merkez Karar ve Yönetim Kurulu; delege seçimlerinde Kanun, Tüzük ve Yönetmelik hükümlerine aykırılık olmasının saptanmış olmasına münhasır olmak üzere, belde, ilçe, il ve Büyük Kongre delege seçimleri ile yan kuruluşların kongrelerini veya delege seçimlerini, ilçe ve il ölçeğine göre, kısmen veya tamamen iptal edip yeniden yapılmasına, yapacağı gizli oylamada üye tam sayısının en az 2/3 çoğunluğunun oyu ile karar verebilir.

Seçim Yasakları

Madde 37 - Delege seçimlerinde, sandık kurullarının kararlarına uymayanlar, oy verme düzenini bozanlar, mükerrer oy kullananlar hakkında, eylemin niteliğine göre, Tüzükte öngörülen disiplin cezaları uygulanır.

ÜÇÜNCÜ KISIM KONGRELER

BİRİNCİ BÖLÜM BELDE KONGRESİ

Kongrenin Oluşumu (2820 SPK m: 7/3, Tüzük m: 21)

Madde 38 – Belde kongresi, belde teşkilatının en üst karar ve denetim organıdır.

Nüfusu 5000'den az olan beldelerde kongre yapılmaz. Bu beldelerin yönetim organları, ilçe yönetim kurulunca atama yolu ile oluşturulur.

Belde Kongresi Delegeleri (SPK m: 19, Ek madde 2, Tüzük m:22)

Madde 39 – Belde Kongresi, seçilmiş en fazla 100 delege ile tabii delegelerden oluşur. 39.1) Belde Kongresinin Seçilmiş Delegeleri:

Yönetmeliğin 11. maddesine göre seçilmiş delegelerdir.

39.2) Belde Kongresinin Tabii Delegeleri:

Beldenin seçimle görev yapmakta olan başkan ve yönetim kurulu üyeleri ile partili belde belediye başkanı; belde kongresinin tabii delegesidirler.

Belde Kongre Delege Listesinin Onaylanması (2820 SPK m: 21, Tüzük m:23,41,42)

Madde 40 - Belde başkanlıkları; kongrelerinin seçilmiş ve tabii delegeler listesini, kongreden en az 15 gün önce iki nüsha olarak, ilçe başkanlığına verirler. Bu listeye kongre gündemi ile kongrenin yapılacağı yer, gün ve saati, çoğunluk olmaması halinde en fazla 7 gün sonra yapılacak ikinci toplantıya ilişkin aynı bilgileri içeren yazı eklenir. Listenin bir örneği, belde merkezinde ilan edilir. Bağlantı var ise, ayrıca internette yayımlanır. İlçe başkanı; eksiklik yok ise, listeyi ve eklerini onaylar.

Belde Kongresinin İlanı

Madde 41 - Belde yönetimi; kongre gününden en az 15 gün önce alışılmış ilan araçları ile ve bağlantı var ise ayrıca internet yolu ile yer, gün, saat ve gündemi belli edecek şekilde kongre yapılacağına duyurusunu yapar. Ayrıca kongrenin gün, saat ve yeri, en az 7 gün önce, gerekli güvenlik önlemlerinin alınması amacıyla yetkili mülki amirliğe bildirilir.

İlk toplantıda yeterli çoğunluk sağlanamadığı takdirde, ikinci toplantının hangi gün, yer ve saatte yapılacağı, ilanda belirtilir.

Belde kongresinin gazete ile ilanı zorunlu değildir. Belde başkanlığı, kongrenin sağlıklı ve demokratik olmasını sağlayacak gerekli sözlü veya yazılı duyuruda bulunmakla yetkili ve görevlidir.

Denetim ve Gözetim

Madde 42 - Belde kongresi; ilçe yönetim kurulunun, aday olmayanlar arasından görevlendireceği üç kişilik bir heyetin gözetim ve denetimi altında gizli oy, açık tasnif esasına göre yapılır.

Seçimler

Madde 43 - Belde kongresinde;

1-Belde Başkanı,

2-Belde Yönetim Kurulu asıl ve yedek üyeleri,

3-Beldeyi ilçe kongresinde temsil edecek ilçe kongresi asıl ve yedek delegeleri, seçimleri yapılır.

Gündemdeki diğer konular görüşülür, karara bağlanır.

Beldeye bağlı mahallelerden belde kongresi tarafından seçilecek ilçe kongresi delege sayısı; belde kongresinden önce ilçe yönetim kurulunca belirlenir ve belde başkanlığına bildirilir.

İKİNCİ BÖLÜM İLÇE KONGRESİ

Kongrenin Oluşumu (Tüzük m: 28)

Madde 44 – İlçe teşkilatının en üst karar ve denetim organı olan ilçe kongresi, seçilmiş ve tabii delegelerden oluşur.

İlçe Kongresi Delegeleri (Tüzük m: 29)

Madde 45 – İlçe kongresi, seçilmiş en fazla 400 delege ile tabii delegelerden oluşur.

45.1) İlçe Kongresinin Seçilmiş Delegeleri:

Seçilmiş delegelerin mahalle dağılımları bu Yönetmelikte öngörülen usule göre belirlenir. Ancak İlçeye kayıtlı üye sayısı 400'den az ise, üyelerin tamamı; ilçe kongresi delegesi sayılır.

45.2) İlçe Kongresinin Tabii Delegeleri:

Seçimle görev almış ilçe yönetim kurulu başkan ve üyeleri, ilçe belediye başkanı ile ilçeye bağlı belde belediye başkanları ilgili ilçenin; Partili büyükşehir belediye başkanları dışındaki il belediye başkanları ise, merkez ilçe kongresinin tabii delegesidirler.

İlçe Kongre Delege Listesinin Seçim Kurulunca Onaylanması (2820 SPK m: 21, Tüzük m:41)

Madde 46 – İlçe başkanlıkları; kongrelerinin seçilmiş ve tabii delegeler listesini, kongreden en az 15 gün önce iki nüsha olarak, yetkili seçim kurulu başkanlığına verirler. Bu listeye kongre gündemi ile kongrenin yapılacağı yer,

gün ve saati, çoğunluk olmaması halinde en fazla 7 gün sonra yapılacak ikinci toplantıya ilişkin aynı bilgileri içeren yazı eklenir. Listenin bir örneği, İlçe başkanlıklarında ilan edilir. Bağlantı var ise, ayrıca internette yayımlanır. Seçim kurulu başkanı; eksiklik yok ise, listeyi ve eklerini onaylar.

İlçe Kongresinin İlanı (Tüzük m:42)

Madde 47 – İlçe Başkanlıkları; kongre gününden en az 15 gün önce alışılmış ilan araçları ile ve bağlantı var ise ayrıca internet yolu ile yer, gün, saat ve gündemi belli edecek şekilde kongre yapılacağıının duyurusunu yapar. Ayrıca kongrenin gün, saat ve yeri, en az 7 gün önce, gerekli güvenlik önlemlerinin alınması amacıyla yetkili mülki amirliğe bildirilir.

İlk toplantıda yeterli çoğunluk sağlanamadığı takdirde, ikinci toplantının hangi gün, yer ve saatte yapılacağı, ilanda belirtilir.

İlçe kongrelerinin gazete ile ilanı zorunlu değildir. İlçe başkanlığı, kongrenin sağlıklı ve demokratik olmasını sağlayacak gerekli sözlü veya yazılı duyuruda bulunmakla yetkili ve görevlidir.

Seçimler

Madde 48 - İlçe kongresinde;

1-İlçe Başkanı,

2-İlçe Yönetim Kurulu asıl ve yedek üyeleri,

3-İlçeyi il kongresinde temsil edecek il kongresi asıl ve yedek delegeleri, seçimleri yapılır.

Gündemdeki diğer konular görüşülür, karara bağlanır.

İlçe kongresinde seçilecek il kongresi delege sayısı; her ilçe için ayrı ayrı hesap edilmek suretiyle ilçe kongresinden önce il teşkilat başkanlığınca belirlenir. Yapılan itirazlar, il yürütme kurulunca karara bağlanır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM İL KONGRESİ

Kongrenin Oluşumu (Tüzük m:34)

Madde 49 - İl teşkilatının en üst karar ve denetim organıdır.

İl Kongresi Delegeleri (Tüzük m: 35)

Madde 50 – 50.1)İl Kongresinin Seçilmiş Delegeleri:

İl kongresi, seçilmiş en fazla 600 delege ile tabii delegelerden oluşur.

50.2)İl Kongresinin Tabii Delegeleri:

İlin partili milletvekilleri, seçimle görev almış il yönetim ve il disiplin kurulu başkan ve üyeleri ile partili il ve büyükşehir belediye başkanları, il kongresinin tabii delegeleridirler.

İl Kongre Delege Listesinin Seçim Kurulunca Onaylanması (2820 SPK m : 21, Tüzük m:41)

Madde 51 – İl başkanlıkları; kongrelerinin seçilmiş ve tabii delegeler listesini, kongreden en az 15 gün önce iki nüsha olarak, yetkili seçim kurulu başkanlığına verirler. Bu listeye kongre gündemi ile kongrenin yapılacağı yer, gün ve saati, çoğunluk olmaması halinde en fazla 7 gün sonra yapılacak ikinci toplantıya ilişkin aynı bilgileri içeren yazı eklenir. Listenin bir örneği, il başkanlıklarında ilan edilir. Bağlantı var ise, ayrıca internette yayımlanır. Seçim kurulu başkanı; eksiklik yok ise, listeyi ve eklerini onaylar.

İl Kongresinin İlanı (Tüzük m:42)

Madde 52 – İl Başkanlıkları; kongre gününden en az 15 gün önce alışılmış ilan araçları ile ve bağlantı var ise ayrıca internet yolu ile yer, gün, saat ve gündemi belli edecek şekilde kongre yapılacağıının duyurusunu yapar. Ayrıca kongrenin gün, saat ve yeri, en az 7 gün önce, gerekli güvenlik önlemlerinin alınması amacıyla yetkili mülki amirliğe bildirilir.

İlk toplantıda yeterli çoğunluk sağlanamadığı takdirde, ikinci toplantının hangi gün, yer ve saatte yapılacağı, ilanda belirtilir.

İl kongrelerinin gazete ile ilanı zorunlu değildir. İl başkanlığı, kongrenin sağlıklı ve demokratik olmasını sağlayacak gerekli sözlü veya yazılı duyuruda bulunmakla yetkili ve görevlidir.

Seçimler

Madde 53 - İl kongresinde;

- 1-İl Başkanı,
- 2-İl Yönetim Kurulu asıl ve yedek üyeleri,
- 2-İl Disiplin Kurulu asıl ve yedek üyeleri,
- 4-İli Büyük kongrede temsil edecek büyük kongre asıl ve yedek delegeleri,

5-İl Parti İçi Demokrasi Hakem Kurulu üyeleri, seçimleri yapılır.

Gündemdeki diğer konular görüşülür, karara bağlanır.

İl kongrelerinde ilin kaç adet büyük kongre delegesi seçeceği, kongre seçim takvimine karar verildiğinde; Teşkilat Başkanlığınca hesaplanır ve Merkez Karar ve Yönetim Kurulu'nca onaylandıktan sonra il başkanlıklarına bildirilir. Hatalı hesaplamalar, aynı yöntemle düzeltilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM DELEGE LİSTELERİNE İTİRAZ

Delege Listelerin İlanı ve İtirazlar (Tüzük m: 41,42)

Madde 54 - 54.1) Belde kongrelerinde, Yönetmeliğin 41. maddesinde belirtilen usule göre ilçe başkanınca onaylanan ve ilan edilen listelere karşı ilan süresi içinde yapılacak itirazlar, ilçe başkanı tarafından incelenir ve kesin olarak karara bağlanır. Bu suretle kesinleşen listeler ile toplantıya ilişkin diğer hususlar, ilçe başkanı tarafından onaylanarak belde başkanlığına gönderilir. Onaylanan liste, belde kongresinin delege yoklama çizelgesini oluşturur.

54.2) Yönetmeliğin 47 ve 52. maddelerinde düzenlenen seçim kurulu denetim ve gözetiminde yapılan kongrelerde, seçim kurulu başkanınca onaylanan liste ile toplantıya ilişkin diğer hususlar kongre tarihinden yedi gün önce kademe teşkilatının bulunduğu binada asılmak suretiyle ilan edilir. İlan süresi üç gündür.

İlan süresi içinde yapılacak itirazlar, yetkili seçim hakimi tarafından incelenir ve kesin olarak karara bağlanır. Bu suretle kesinleşen listeler ile toplantıya ilişkin diğer hususlar, hakim tarafından onaylanarak ilçe başkanlığına gönderilir.

Delege listesinde adları bulunsun veya bulunmasın parti üyeleri, delege listelerine ilan süresi içinde, yazılı olarak itiraz edebilirler. İlan süresi içinde, listeye yapılacak itirazlar hakim tarafından incelenir ve en geç iki gün içinde kesin olarak karara bağlanır.

Bu suretle kesinleşen listeler ile toplantıya ilişkin diğer hususlar, hakim tarafından onaylanarak partinin ilgili teşkilatına gönderilir. Böylece onaylanan liste, ilçe kongresinin delege yoklama çizelgesini oluşturur.

54.3) Kesinleşen listeler üzerinde hiçbir değişiklik yapılamaz. Şu kadar ki; aynı zamanda birden fazla partiye veya partinin birden fazla teşkilat birimine üye olduğu tesbit edilenlerin delegelikleri iptal edilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM İLÇE VE İL KONGRELERİNE İLİŞKİN ORTAK HÜKÜMLER

BİRİNCİ AYIRIM SANDIK KURULLARINA DAİR HÜKÜMLER

Sandık Kurullarının Oluşturulması (Tüzük m : 46/2-3)

Madde 55 – Seçim kurulu başkanı, kongrelerde görev yapacak bir başkan ile iki üyeden oluşan yeteri kadar seçim sandık kurulu oluşturur. Sandık kurulu başkanı ile bir üyesi memurlar, diğer üyesi de aday olmayan parti üyeleri arasından seçilir. Ayrıca her sandık için aynı şekilde üçer yedek üye de belirlenir. Seçim sandık kurulu başkanının yokluğunda, kurula memur üye başkanlık eder.

Sandık kurulu, kanunun ve parti tüzüğü'nün öngördüğü esaslara göre seçimlerin yürütülmesi, yönetimi ve oyların tasnifi ile görevli olup, bu görevleri seçim ve tasnif işleri bitinceye kadar aralıksız olarak devam eder.

Oy Sandıkları ve Seçim Araç ve Gereçleri

Madde 56 - Kongrelerde yapılacak seçimlere göre yeteri kadar sandık oluşturulur. Sandıkların konulacağı kapalı oy verme yeri hazırlanır. Kapalı oy verme yerlerinin her birinde masa benzeri gereçler ile kalem bulundurulur.

Birden fazla sandık kullanılan seçimlerde her sandığın üzerinde seçimi yapan organın yazılı olduğu bir levha bulundurulur.

Seçim için gerekli tüm malzeme ile farklı renkteki oy zarfları kademe başkanlıklarınca hazırlanarak, oylama günü seçim kuruluna teslim edilir.

İKİNCİ AYIRIM KONGRENİN İŞLEYİŞ USUL VE ESASLARI

Kongre Gündemlerini Belirleme Yetkisi (Tüzük m: 43)

Madde 57 – Kongre gündemleri, ilgili kademe yönetim kurulunca belirlenir. Ancak en geç kongre divanı oluşturulup, gündem okunduktan hemen sonrasına kadar divan başkanlığına verilmiş ve kongrede hazır bulunan delegenin en az %5 i tarafından yapılan ilave gündem teklifleri, müzakereye açılır ve yapılacak oylama sonucuna göre karara bağlanır.

Üst kademelerce belirtilen konuların, alt kademe kongre gündemine alınması zorunludur.

Gündem prensip olarak aşağıdaki şekilde oluşturulur. Kongreye katılan parti üst yöneticileri ile milletvekillerinin konuşma sıraları ile gündemdeki yeri, duruma göre belirlenir.

GÜNDEM:

1. Açılış,
2. Kongre başkanlık divanı seçimi,
3. Saygı duruşu ve İstiklal Marşı'nın okunması,
4. Yönetim kurulu faaliyet raporunun okunması,
5. Gelir-Gider hesap raporunun okunması,
6. Raporlar üzerinde görüşmeler,
7. Yönetim kurulunun ibrası,
8. Adayların tanıtımı,
9. Seçimler için tasnif komisyonu seçimi,
10. Seçimler:

Kongresi yapılan teşkilat kademesine göre;

- a) İl,ilçe veya belde başkanı seçimi,
- b) İl,ilçe veya belde yönetim kurulu asıl ve yedek üyelerinin seçimi,

- c) İl disiplin kurulu asıl ve yedek üyeleri seçimi,
- d) İl parti içi demokrasi hakem kurulu üyeleri seçimi,
- e) Büyük Kongre, il veya ilçe delegelerinin seçimi,

11. Dilek ve temenniler,

12. Kapanış.

Kongre Toplantı ve Karar Yeter Sayısı (Tüzük m: 43)

Madde 58 - 58.1) Kongre Toplantı Yeter Sayısı

Kongrelerin toplantı yeter sayısı, üye tam sayısının dörtte biridir.

İlk toplantıda yeterli katılım olmaması halinde, ikinci toplantı çoğunluk aranmadan katılanlarla yapılır.

58.2) Kongre Karar Yeter Sayısı

Kongrede kararlar, Tüzükte yazılı ayırık durumlar saklı olmak üzere, oylama-ya katılanların salt çoğunluğu ile alınır.

Kongrenin Açılışı (Tüzük m: 44)

Madde 59 - İlan edilen kongre gün ve saatinde kongre toplantı salonuna

gelen delegelerin kimlikleri kademe sekreteri ve hazır bulunanlar arasından kademe başkanınca tesbit edilen en az iki delege tarafından kontrol edilmek suretiyle delege yoklama cetveline imzaları alınır. Büyük Kongre ile ilgili bu işlemler, kongre komitesince gerçekleştirilir.

Kongre toplantı yeter sayısı yoksa, toplantı; kongre takviminde ilan edilen ikinci toplantı tarihinde çoğunluk aranmadan katılanlarla yapılır.

Kongrenin açılışı, kongresi yapılan teşkilat kademe başkanı veya onun görevlendireceği kademe yönetim kurulu üyesi tarafından yapılır.

Kongre Divanı Seçimleri ve Divanın Yetki ve Görevleri (Tüzük m: 44)

Madde 60 - 60.1) Kongre açıldıktan sonra, divan başkanlığı seçimine ge-

çilir. Divan başkanlığı için tek aday var ise, oylaması işari yolla açık olarak yapılır. Birden fazla aday olması halinde, divan başkanının ne şekilde seçileceğine genel kurul açık oylama ile karar verir. Ancak üye tam sayısının onda birinin yazılı istemi halinde divan başkanı, gizli oylama ile seçilir. Böyle bir durumda, öncelikle gizli oylamanın gerektirdiği tedbirler derhal alınır ve üç kişiden az olmayan sayım ve tasnif kurulu açık oylama ile oluşturulur.

60.2) Seçilen divan başkanı yönetiminde, bir divan başkan yardımcısı ile toplam sayısı tek rakamlı olmak üzere yeteri kadar katip üye seçimi açık oylama ile yapılarak divan oluşturulur.

60.3) Kongreyi, divanı temsil eden divan başkanı yönetir. Divanda kararlar, çoğunlukla alınır. Eşitlik olması halinde divan başkanının katıldığı görüş uygulanır.

60.4) Kongrenin düzen ve ahenk içinde yürütümü, Parti Tüzüğü ile ilgili

yasa ve mevzuata uygun olarak gerçekleşmesini temin için gerekli önlemleri almak ve düzeni sağlamak, kongre gündemini icra etmek, tutanağı düzenlemek ve tevdi etmek; kongre divanının yetki ve görevidir.

60.5) Divan başkanlığı, Siyasi Partiler Kanunu'nun 4. kısmında yazılı yasalara ve Parti Tüzüğüne aykırı konuşma yapan kongre üyelerine veya huzur ve sükunu bozucu davranışta bulunan herkese, derhal müdahale eder; delege olanları, oy hakkı saklı kalmak kaydıyla, salondan çıkarabilir. Gerekli olması halinde toplantıya ara verebilir, dinleyici yerlerinin boşaltılmasını temin ederek, düzeni sağladıktan sonra kaldığı yerden kongrenin devamını sağlar.

60.6) Divan başkanı, divan tarafından onaylı kongre tutanak örneğinin bir nüshasını ekleri ile birlikte ilgili kademe başkanına, bir nüshasını ise üst kademe yönetimine teslim eder.

Kongrelerin Görev ve Yetkileri (Tüzük m: 45)

Madde 61 – 61.1) Kongre; ilgili teşkilat kademe yönetim organının faaliyet ve hesapları ile yeni dönem bütçelerini müzakere edilip karara bağlayan, yeni yönetim organlarını ve üst kademe delegelerini seçen kuruldur.

61.2) İlgili kademenin en üst karar ve denetim organı olan kongrelerde; parti tüzük ve programı çerçevesinde yerel, genel her türlü hizmet ve faaliyet hakkında görüşmeler yapılabilir ve kararlar alınabilir.

61.3) Yönetim kurulunun ibrası, kongrede karara bağlanır. İbra oylamasına, ilgili yönetim kurulu başkan ve üyeleri katılamazlar.

61.4) Görüşmelerde istek sırasına göre söz verilir. Üst kademe görevlilerine öncelik tanınır. Faaliyet ve hesap raporunda karşı oy yazısı olmayan yönetim kurulu üyesi, rapor aleyhine konuşmak için söz alamaz ve konuşamaz.

61.5) Kongrelerde aday olan özörlüleri için kendilerini ifade edecek imkanlar ve ayrıca işitme özörlüleri için tercümanlık hizmetleri gibi gerekli hizmetler, imkanlar ölçüsünde sağlanır.

61.6) Kongreler, gündemdeki konuların gerekli kıldığı çalışma komisyonları kurabilirler. Komisyonlar en az 3 en fazla 5 üyeden oluşur. Komisyonlar kendilerine havale edilen işlerle ilgili raporunu hazırlayıp kongre başkanlık divanına tevdi ederler. Gerekli görülürse komisyonun kendi üyeleri arasından seçeceği başkan, kongreye komisyon raporu ile ilgili takdimde bulunur.

ÜÇÜNCÜ AYIRIM

KONGRELERDE ADAYLIK ve SEÇİM USULÜ (Tüzük m: 46)

Adaylık

Madde 62 – 62.1) Seçilme yeterliliğine sahip partili her üye, yer kaydı aranmaksızın, kongrede yapılacak seçimlerde aday olabilir veya aday gösterilebilir.

62.2) Kongrelerde adaylık başvurusu, divan oluştuktan sonra belli edilmiş süre dolmadan divana yapılır. Divan başkanlığı, gündemin “seçimler” madde-sinde veya daha önce aday başvurularının en son ne zamana kadar yapılabile-ceğini ilan eder ve ilan edilmiş saat gelince aday başvuruları için sürenin dol-duğunu, varsa verilmesini tekrar duyurur ve sonraki aday başvurularını işleme koyamayacağını ilan eder.

62.3) Divan, aday başvurularını veriliş sırasına göre ayrı ayrı okumak sure-tiyle kongre genel kurulunun bilgisine sunar.

62.4) Kongrede yapılacak seçimler, başladıktan sonra ara verilmeksizin so-nuçlanıncaya kadar devam eder.

62.5) Divan; adaylıktan çekilme ve itirazlar varsa, karara bağlayarak aday-lıkları kesinleştirir. Kesinleşmiş adaylar, okunmak suretiyle duyurulur ve ayrıca salonda uygun yerde ilan edilir. Divan tarafından onaylı liste örneği ise, hazır bulunan seçim kuruluna verilir.

62.6) Aday listelerinin kesinleşmesi için belli edilen süre içinde yapılacak yazılı çekilme beyanları, divanca kimlik tespiti ile tutanağa geçirilir ve hazırlana-cak kesinleşmiş aday listesi tutanağında belirtilir.

62.7) Adaylıkların kesinleşmesinin ilanından sonra ve seçim süresince ya-pılacak yazılı çekilme beyanları, sayım dökümde nazara alınmaz. Ancak bunlar-dan seçilenler olur ise, istifa etmiş sayılırlar.

Adaylık ve Seçim Usulü

Madde 63 - 63.1) Organ ve delege seçimleri “liste yöntemi”ne göre ya-pılır. Kademe başkan adayı, yönetim kurulu asıl ve yedek üye adayları ile belde, ilçe ve il kongrelerinde ayrıca üst kurul kongre delege asıl ve yedek adaylarını gösterir şekilde “liste yöntemi” esasına uygun öneri yapılmamış ise, her organ ve delegelikler için yapılan ferdî adaylıklar tamamlanıp kesinleştirildikten sonra, divanca soyadı esasına göre “çarşaf liste” sıralaması yapılır. Sıralamanın han-gi soyadından başlayacağı çekilecek kur’a ile belirlenir. Böylece her organ için yapılan adaylıklar, ayrı sütunlar halinde tek veya birden fazla sayfada sıralanır. İsimlerin yanına işaret konacak kare veya daire boşluklara yer verilir ve yeteri ka-dar çoğaltılır. Birer örneği divanca onaylı yeterli sayıdaki listeler, mühürlenmek ve oy pusulası olarak kullanılmak üzere, zarflarıyla birlikte yetkili seçim kuruluna teslim edilir.

63.2) Çarşaf liste uygulamasında oylar, seçim kurulunca mühürlü listedeki isimlerin yanında yer alan kare veya daire içi işaretlenerek, mühürlü zarfa kon-duktan sonra sandığa atmak suretiyle kullanılır. Asıl ve yedekleri dahil, seçilme-si gereken sayıdan fazla veya yarısından eksik işaretli oylar geçersizdir. Sayım döküm sonucu en çok oya göre yapılacak sıralama ile asıl ve yedekler belirlenir. Eşit oy halinde seçim kurulunca kur’a çekilir.

63.3) Adaylar, “liste yöntemi” ne uygun olarak önerilmiş ise, bu takdirde

oylar, listenin zarfa konup sandığa atılması suretiyle kullanılır. Delege; oyunu, listeyi aynen veya listedeki aday veya adayları çizerek dilediği ferdi veya varsa diğer listelerdeki adaylardan yazmak suretiyle kullanabilir.

63.4) Oyların liste halinde kullanılmasında, listedeki adayların yarıdan fazlasının silme veya çizme sonucu boş bırakılmış olması, yahut organ üye sayısından fazla ilave yapılmış olan liste halindeki oy pusulaları geçersizdir. Divan başkanınca kesinleştirilmiş aday listelerinde yer almayanlara verilecek oylar, nazara alınmaz.

63.5) Seçimlerin, liste yöntemi uygulanmak suretiyle yapılması halinde; ferdi adayların isimleri, soyada göre sıralanır ve ayrı bir kağıda yazılarak oy kabin veya kabinlerinde asılı olmaları sağlanır.

63.6) Adaylıkların kesinleştirilmesinden önce usulüne uygun vaki çekilmeler sonucu, organ üye tam sayısının salt çoğunluğundan fazla boşalma olan listeler, liste olma özelliğini kaybeder.

63.7) Belde, ilçe ve il kongrelerinde bütün seçimler birlikte yapılır. Oylar, 'çarşaf liste' yönteminin uygulanır olması halinde; başkan aday veya adaylarının oyu bir zarfa, diğerlerinin hepsi ayrı bir zarfa konarak, ayrı sandıklara, imkan olmaması halinde aynı sandığa atmak suretiyle aynı anda kullanılır. Oylar aynı sandığa atılarak kullanılacak ise, zarfların farklı renkte olmalarına özen gösterilir.

63.8) Belde, ilçe ve il başkanlığı için tek aday olması, organ ve delege seçimleri için "liste" şartlarının varlığı halinde; aday isimlerinin baş tarafına kare veya daire oluşturulmasına gerek kalmaz. Adaylar, listede aday olarak gösterilen yere (asıl veya yedek üye) seçilmiş olurlar. Yönetmeliğin 33/2. fıkralarında yazılı esaslar, belde, ilçe ve il seçimlerinde de gözetilir.

Kongrelerde Oy Hakkını Kullanma Şekli (Tüzük m: 47)

Madde 64 – Delege; nüfus cüzdanı, resimli üye kimlik kartı, ehliyet ve benzeri kimlik belgesini ibraz ederek, kesinleşmiş delege listesine göre delege olduğunu ispat ettikten sonra oy kullanmaya başlar. Kendisine mühürlü oy pusulası ve zarfı verilir, imzası alınır. Oyunu sandığa atar, imzası alınır ve kimlik belgesi iade edilir.

Özürlüler; oylarını, ikinci derece yakınlıkta kan veya sıhri hisimlerinin yardımıyla kullanabilirler.

Seçimlerle İlgili İtiraz (2820 SPK m: 21/10, Tüzük m: 48)

Madde 65 – Seçimin devamı sırasında yapılan işlemler ile tutanakların düzenlenmesinden itibaren 2 gün içinde seçim sonuçlarına karşı, ilgili seçim kurulu başkanına itiraz edilebilir. Bu itirazlar hakim tarafından aynı gün incelenir ve kesin olarak karara bağlanır.

Hakimin kararı, seçimlerin iptali ve yenilenmesi yönünde ise, seçimler için belirleyeceği günde, kongrede kesinleşmiş aday listelerine göre sadece seçim yapılır.

Kongre Sonuçları ve Tutanaklarının Üst Organa Bildirilmesi (Tüzük m: 49)

Madde 66 – İlçe başkanları; kongre divan başkanı tarafından kendisine tevdi olunacak ilçe kongresi tutanak örnekleri ile kongrede yapılan seçim sonuçlarını gösteren seçim kurulu tutanak örneğini, itiraz süresi geçtikten, itiraz edilmiş ise sonuçlandıktan hemen sonra Teşkilat Başkanlığına gönderilmek üzere il başkanlığına verir. İl başkanlığı da il kongresiyle ilgili aynı bildirimini yapar.

ALTINCI BÖLÜM **BÜYÜK KONGRE (2820 SPK m : 14, Tüzük m: 61)**

Büyük Kongre (2820 SPK m:14/5, Tüzük m:61)

Madde 67 – Partinin en yüksek organı büyük kongredir. Büyük kongre, il kongrelerince seçilmiş delegeler ile tabii delegelerden oluşur.

Büyük Kongre Delegeleri (Tüzük m:62)

Madde 68 – Büyük Kongre, il kongrelerince seçilmiş delegeler ile tabii delegelerden oluşur.

68.1) Büyük Kongrenin Seçilmiş Delegeleri:

Seçilmiş delegeler toplamı, TBMM üye tam sayısının iki katından fazla olmaz.

Hangi ilin kaç adet seçilmiş delege ile Büyük Kongrede temsil olunacağı, aşağıda yazılı usul ve esaslara göre belirlenir:

Seçilmesi gereken toplam delege sayısının yarısı olan 550 delegelik; illerden seçilecek Milletvekili sayısına göre illere tahsis edilir. Tahsisten sonra kalan delege sayısının; partinin son milletvekili genel seçiminde almış olduğu toplam oy'a bölünmesiyle kat sayı elde edilir. Kat sayısının, partinin ilde almış olduğu toplam oyla çarpımı sonucu bulunacak rakam ile yapılmış tahsisin toplamı, o il kongresinde seçilecek büyük kongre delege sayısını teşkil eder.

Büyük kongrenin yapılacağı tarihe göre, Partinin katıldığı genel seçim olmamış veya partinin seçimlere katılmamış olması gibi hallerin varlığında, her il; seçmesi gereken milletvekili sayısının iki katı delege ile Büyük Kongrede temsil olunur.

İl kongrelerinde ilin kaç adet büyük kongre delegesi seçeceği, kongre seçim takvimine karar verildiğinde; Teşkilat Başkanlığınca hesaplanır ve Merkez Karar ve Yönetim Kurulu'nca onaylandıktan sonra il başkanlıklarına bildirilir. Hatalı hesaplamalar, aynı yöntemle düzeltilir.

68.2) Büyük Kongrenin Tabii Delegeleri (SPK m :14/3-Tüzük m.62.2)

1. Genel Başkan,
2. Merkez Karar ve Yönetim Kurulu Asıl Üyeleri,
3. Merkez Disiplin Kurulu Başkan ve Asıl Üyeleri,

4. Üyeliği devam eden Parti Kurucuları,
 5. Partili bakan ve milletvekilleri,
- Büyük Kongrenin tabii delegeleridirler.

Taşıdıkları sıfat dolayısıyla büyük kongre üyesi olan kimseler, ayrıca il kongrelerinde delege olarak seçilemezler. (SPK.m.14/4)

68.3)Büyük Kongrenin onur üyeleri (Tüzük m.62.2)

Parti ile üyelik bağı devam etmek kaydıyla, Genel Başkanlık, Başbakanlık, Bakanlık, TBMM üyeliği, Merkez Karar ve Yönetim Kurulu üyeliği, Merkez Disiplin Kurulu Başkan ve Üyeliği, Kadın ve Gençlik Kolu Genel Başkanlığı yapmış olanlar, Büyük Kongrenin onur üyesidirler. Bunlar; kongrede söz alabilir, fakat delegelik sıfatları olmadıkça oy kullanamazlar.

Büyük Kongre Gündemi Ve Delege Listesinin İlanı (Tüzük m:64)

Madde 69 – Büyük Kongrenin gündemi, Merkez Karar ve Yönetim Kurulunca hazırlanır. Kongrenin tarihi, yeri ve saati, nisap olmaz ise ertesi gün yapılacak ikinci toplantının tarih, yer ve saati, en az 15 gün önce ulusal bir gazetede ilan edilir ve il başkanlıklarına yazı ile duyurulur. Ayrıca kongrenin tarih, yer ve saati; gerekli güvenlik önlemlerinin alınması için, en az 7 gün önce yetkili mülki amirliğe bildirilir.

Genel Merkez Teşkilat Başkanlığı; seçilmiş ve tabii delegeler belli olacak şekilde, Büyük Kongre delege listesini ve gündemi yetkili kılınmış seçim kuruluna kongreden 15 gün önce vermek suretiyle tüzüğün 41. maddesinde belirtilen askı ve işlemleri, Büyük Kongre açısından aynen ikmal eder.

Böylece yetkili seçim kurulunca onaylanarak kesinleşen liste, Büyük Kongrenin delege yoklama çizelgesini oluşturur.

Tüzüğün ve Yönetmeliğin, Büyük Kongre Hakkında Uygulanacak Diğer Hükümleri (Tüzük m: 65)

Madde 70 – İl ve ilçe kongrelerine ilişkin ortak hükümler faslında yer alan kongrenin açılışı, toplantı ve karar yeter sayıları, divan başkanı seçimi, divan heyetinin oluşumu ile kongre divanının yetki ve görevlerine ilişkin hükümler, Büyük Kongre hakkında da aynen uygulanır.

Genel Başkan'ın Açılış Konuşması ve Komisyon Oluşturulması (Tüzük m: 66)

Madde 71 – 71.1) Büyük Kongrede; kongre divanı oluşup, gündem okunduktan sonra, açılış konuşmasını yapmak üzere Genel Başkan'a söz verilir.

71.2) İşin önem ve niteliği itibarıyla gündemde komisyon kurulmasına yer verilmiş veya usulüne uygun teklifle komisyon kurulması gündeme alınmış ise divan; Genel Başkan'ın konuşmasının ardından, genel kurulda aksine bir karar alınmazsa, beşer kişiden oluşacak komisyon üyelerinin seçimini, açık oylama

ile gerçekleştirir. Her komisyon, bir başkan, bir sözcü ve bir raportör seçerek çalışma yapar.

71.3) Komisyonların çalışma zamanı; gündem maddelerinin görüşülmesi ni aksatmayacak şekilde, divan heyeti tarafından belirlenir. Belirlenmiş sürede raporun hazırlanıp sunulmamış olması; tek başına, kongrenin uzaması nedeni olarak öne sürülemez.

71.4) Komisyonlar, üye tam sayısı ile toplanır ve salt çoğunlukla karar alır. Her delege, çalışmaları aksatmayacak şekilde komisyon çalışmalarına katılıp görüş beyan edebilir. Komisyon belli edilmiş süre içinde raporunu hazırlar ve Genel Kurul'a sunulmak üzere kongre divan başkanlığına teslim eder. Komisyon raporları görüşülür ve oylanır. Genel kurulca kabul edilen komisyon raporları, genel kurul kararı niteliği kazanır.

71.5) Büyük Kongre çalışmalarıyla ilgili olarak, MKYK; belli konuların daha önce oluşturulacak komisyonlarca incelenmesini ve rapora bağlanmasını kararlaştırabilir. Bu takdirde 5 kişilik komisyon; ilçe, il, merkez ve yan kuruluşları temsil edecek şekilde büyük kongre delege sıfatı taşıyanlar arasından MYK'ca oluşturulur. Komisyonlar bu şekilde oluşturulmuş ise, Genel Kurulda sadece raporların müzakeresi ve oylaması yapılır.

Gündem Maddelerinde Değişiklik Ve Kongre Müzakereleri (2820 SPK m:14/Son, Tüzük m: 67)

Madde 72 – 72.1) İlan edilmiş gündem maddeleri arasında sıra değişikliği veya başka bir konunun gündeme alınması, genel kurul kararıyla mümkündür.

72.2) Gündem değişikliği taleplerinin görüşülüp karara bağlanabilmesi için, yazılı olarak kongre açılış başkanlığına veya gündemin okunmasından hemen sonra divana verilmiş olması zorunludur.

72.3) Parti Tüzük ve Programında değişiklik yapılmasına ilişkin veya parti politikalarını ilgilendiren gündem maddesi tekliflerinin müzakereye açılabilmesi için; bu tekliflerin, Genel Başkan veya MKYK tarafından yahut Büyük Kongre delegelerinin en az yirmide biri tarafından önerilmiş olması gerekir.

72.4) Siyasi Partiler Kanunu'nun 14. maddesinin son bendinin ikinci cümlesinde yer alan konularla ilgili müzakere şartı oluşan teklifler, Büyük Kongrenin seçeceği bir komisyonda görüşüldükten sonra, komisyon raporu ile birlikte incelenir ve karara bağlanır.

72.5) Seçimler; gündemin 'kapanış' şeklinde son maddesi hariç gündemin en son maddesi olarak yapılır.

72.6) Görüşmeler, gündem sırasına göre yapılır. Müzakerelere katılım, talep sırasına göre yürütülür. Parti Genel Başkanı'na, MYK ile MKYK adına söz isteyen kurul üyesine, komisyon başkanı ve sözcülerine, konuşma taleplerinde, öncelik verilir.

72.7) Faaliyet raporuna muhalefet şerhi bulunmayan MKYK üyesi, faaliyet raporu aleyhine söz alamaz ve konuşamaz.

72.8) Büyük Kongre için tek bir gün öngörülmüş ise, kongre; gündem maddeleri bitinceye kadar aralıksız devam eder.

Büyük Kongre'de Yapılacak Seçimler (2820 SPK m :14/, 21, Tüzük m: 68)

Madde 73 - Büyük Kongre;

1. Parti Genel Başkanı,
2. Merkez Karar ve Yönetim Kurulu asıl ve yedek üyeleri,
3. Merkez Disiplin Kurulu asıl ve yedek üyeleri,
4. Genel Merkez Parti İçi Demokrasi Hakem Kurulu üyeleri seçimlerini yapar.

Büyük Kongre'de Adaylık Ve Seçim Hazırlıkları (Tüzük m: 69)

Madde 74 - 74.1) Büyük Kongre delegesi olsun veya olmasın, partiye kayıtlı her üye, parti organlarına aday olabilir veya aday gösterilebilir.

74.2) Aynı kişi, aynı kongrede seçimi yapılacak farklı organlara aynı anda aday olamaz ve aday gösterilemez. Böyle bir durumda, divan başkanı tarafından adaya tercih yapılması gerektiği bildirilir. Tercihini belli etmeyen adayın hiçbir adaylığı işleme konmaz. Ancak genel başkanlık seçimini kazanamayan partili, diğer organ seçimleri için aday olabilir.

74.3) Büyük Kongrede; Genel Başkan seçimi hariç, diğer bütün seçimler aynı anda ve birlikte yapılır.

74.4) Yönetmeliğin, aday ve organ seçimlerine ilişkin 33/2, 62 ve 63. maddelerinin, yukarıda yazılı olanlara aykırı olmayan hükümleri, Büyük Kongre seçimlerinde de aynen uygulanır.

Büyük Kongre Tutanakları (Tüzük m: 71)

Madde 75 - Seçim kurulunca ilan edilen seçim sonuçları ile kongreye ait bütün tutanak ve evraklar; divan üyelerinin imzalarını taşıyan bir tutanağa bağlanarak, divan başkanı tarafından dizin listesi ekinde Parti Genel başkanına tevdi olunur.

Büyük Kongre Seçimleri İle İlgili İtiraz (2820 SPK m: 21/10,11, Tüzük m: 72)

Madde 76 - Seçimin devamı sırasında yapılan işlemler ile seçim sonuçlarına karşı, tutanakların düzenlenmesinden itibaren iki gün içinde, seçim kurulu başkanına itiraz edilebilir. Bu itirazlar hakim tarafından aynı gün incelenir ve kesin olarak karara bağlanır.

Hakimin kararı, seçimlerin iptali ve yenilenmesi yönünde ise, seçimler için belirleyeceği günde, kongrede kesinleşmiş aday listelerine göre sadece seçimler yapılır.

Genel Başkan Seçimi (2820 SPK m: 15 Tüzük m: 75-76)

Madde 77 - 71.1) Genel Başkan, Büyük Kongre tarafından gizli oyla ve üye tam sayısının salt çoğunluğu ile seçilir. İlk iki oylamada hiçbir aday salt çoğunluğa ulaşamamış ise, ikinci oylamada en çok oy alan iki adayla üçüncü tur oylama yapılır. Üçüncü tur oylamada en çok oy alan aday, Genel Başkan seçilmiş olur.

77.1) Aynı kişi; Kurucu Genel Başkanlık hariç, en fazla olağan dört dönem Genel Başkan seçilebilir.

77.2) Genel Başkanlık için adaylık başvuruları, kongre divan başkanlığına yapılır. Divan başkanlığı, adaylık başvurularını Tüzüğün 69. maddesine göre ilan edip kesinleştirir. Genel Başkan adaylarının isimleri, divan tarafından, soyadı esasına göre bir kağıda yazılarak yeteri kadar çoğaltılır. İsimlerin baş tarafına kare veya daire şeklinde işaret konacak yerler oluşturulur. Bu listeler ile yeteri kadar zarf, oy pusulası olarak kullanılmak üzere hazır bulunan seçim kuruluna verilir. Oy pusulaları seçim kurulu mührü ile mühürlenir. Oylar, aday isimlerinden birinin yanındaki kare veya daire içinin işaretlenmesi suretiyle kullanılır. Birden fazla ismin işaretlendiği oylar ile mühürsüz olarak kullanılmış oy pusulaları geçersizdir. Aday tek ise, işaret koyma şartı aranmaz.

77.3) Kongre gündeminin "seçimler" maddesinde; önce, Genel Başkan seçimi yapılır. Genel Başkan seçimi tamamlanmadan diğer organ seçimlerine geçilemez.

77.4) Seçilen Genel Başkan; yerine yenisi seçilinceye kadar görevine devam eder.

YEDİNCİ BÖLÜM YAN KURULUŞLARIN DELEGELERİ VE KONGRELERİ

Yan Kuruluşların Kongre Seçimlerine İlişkin Esaslar

Madde 78 - 78.1) Partinin kuruluş kademelerine göre yapılacak Kadın ve Gençlik Kolları kongrelerinde, bu Yönetmelikte temel teşkilat kademesi için öngörülen kurallar, eş düzey yan kuruluş kongresi hakkında da uygulanır. Şu kadar ki, yargı gözetimi ve denetimi altında yapılması öngörülen seçimlerde, bu görev, eş düzey yürütme kurulunun belirleyeceği en az üç kişilik bir kurul tarafından yerine getirilir.

78.2) Yan kuruluş kongre delege seçmenleri, kolun ilçe teşkilatınca tutulan Kadın/ Gençlik Kolu üye kayıt defterine kayıtlı ve Tüzükte belirtilen şartları taşıyan partili üyelerdir. Kongre delegeleri, bu üyelerce, eş düzey yönetim kademesi için bu Yönetmelikte belirlenen sayıda seçilir.

78.3) Yan kuruluş kongreleri, eş düzey yönetim kademesi kongreleri ile birlikte veya ayrı yapılmasını belirleme yetkisi MKYK'ya aittir. Bu yetki, il yönetim kurullarına da devredilebilir.

78.4) Yan kuruluş kongrelerinin yapılmamış olması, esas teşkilat kademe kongrelerinin yapılmasına engel teşkil etmez.

Yönetmelik m.33/2**Örnek: 33/2**

ADALET VE KALKINMA PARTİSİ
Köy ve Mahalle Delege Seçimlerinde Sandık Kurulunca Düzenlenecek
DELEGE SEÇİM TESBİTTUTANAĞI

İli:..... İlçesi (Beldesi):..... Köy veya Mahallesi Sandık No:..... Delege seçmen sayısı: Oy kullanan seçmen sayısı.....	SEÇİMİN YAPILDIĞI: A-YER..... B-TARİH..... C-SAAT..... SEÇİLECEK DELEGE SAYISI: A)ASIL: B)YEDEK.....
---	--

SEÇİLEN DELEGELER

ASİL DELEGELER				YEDEK DELEGELER			
SIRA NO	ADI SOYADI	ALDIĞI OY		SIRA NO	ADI SOYADI	ALDIĞI OY	
		Rakamla	Yazıyla			Rakamla	Yazıyla
1				1			
2				2			
3				3			
4				4			
5				5			
6				6			
7							
8							
9							
10							
11							
12							

Sayım ve döküm sonucunda adayların almış oldukları oylara göre seçilen delegelerin tesbitine dair üst kurula verilmek üzere tanzim edilen bu tutanak tarafımızdan imzalandı.

BAŞKAN

Üye

Üye